

Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se
peter.kalliopuro@regeringskansliet.se

Yttrande över Näringsdepartementets remiss om överklagande mm (N2016/05819/PBB) med:

1. Näringsdepartementets promemoria Ett aktivitetskrav för rätt att överklaga vissa beslut om lov mm
2. Boverkets rapport Begränsad skyldighet att underrätta och rätt att överklaga enligt plan- och bygglagen
3. Förslag till ändring i 9 kap. 41 b § plan- och bygglagen i Näringsdepartementets promemoria Nya steg för en effektivare plan- och bygglag (Ds 2014:31)

Sammanfattning

Statens Fastighetsverk (SFV) har tagit del av materialet och lämnar nedanstående synpunkter och kommentarer på de ovan uppräknade tre delarna av remissen enligt följande:

1. *SFV tillstyrker aktivitetskravet för överklaganderätt.*
2. *SFV avstyrker förslaget att undanta vissa sakägare från underrättelse. SFV tillstyrker förslaget att underrättelse inte behöver ske om det är uppenbart att lov eller positivt förhandsbesked inte kan lämnas.*
3. *SFV har i huvudsak inget att erinra mot föreslagna förändringar men befarar att syftet, att uppnå en smidigare hantering, inte uppnås.*

SFV:s uppdrag och fastigheter

SFV ansvarar för att förvalta en viss del av statens fasta egendom. Verket ska inom sitt uppdrag bidra till ett hållbart byggande och en hållbar förvaltning. SFV förvaltar en sjundedel av Sveriges yta och cirka 3000 byggnader. Många av SFV:s objekt är statliga byggnadsminnen. SFV yttrar sig i första hand om förslag som kan få betydelse för förvaltningen och utvecklingen av SFV:s fastigheter och närområden. SFV är ofta berört av plan- och bygglovsprocesser som sakägare.

SFV har tidigare bl.a. yttrat sig över betänkandet En enklare plan- och bygglovsprocess (SOU 2013:34), och då stött förslag till förenklingar men avstyrkt förslag som minskar berörda sakägares insyn och inflytande i plan- och bygglovsärenden.

SFV har också yttrat sig över promemorian om tidsbegränsade bygglov för flyttbara bostäder och tagit upp frågor kring kulturmiljöpåverkan för de statliga byggnadsminnena samt säkerhetsaspekter kring de fastigheter SFV förvaltar.

1. Aktivitetskrav för rätt att överklaga

SFV har inget att erinra mot förslaget utan instämmer i promemorians bedömningar. Aktivitetskravet är redan etablerat i planprocessen och det är bra att processerna är lika.

2. Begränsad skyldighet att underrätta och rätt att överklaga

SFV avstyrker förslaget att undanta vissa sakägare från underrättelse om de kan bedömas vara inte "berörda". I SFV:s uppdrag ligger att vårda och levandegöra de kulturmiljöer som förvaltas. SFV vill därför framhålla vikten av att hänsyn tas till skyddade kulturmiljöer och byggnadsminnen och hur dessa ska upplevas. I detta ser SFV sig som en aktör som ska samarbeta med andra myndigheter och intressenter. SFV är också mycket angeläget om att skydda de förvaltade fastigheterna mot brand och andra olyckor. Förutom att förhindra tragiska personskador och egendomsförluster för staten har SFV att söka skydda oersättliga kulturmiljöer. SFV förvaltar också fastigheter för statschef och regering med särskilda säkerhetsaspekter. Av dessa skäl är det viktigt för SFV att medverka i plan- och lovprocesser i fastigheternas närområden. När SFV får ärendena bedömer SFV om och hur SFV:s fastigheter är berörda och om SFV har några synpunkter på aktuella förslag.

SFV bedömer dessutom att de syften som lagförändringarna är avsedda att uppnå, dvs mindre kostnader hos kommunerna och för sökanden, mindre omfattande rättsprocesser och därmed kortare handläggningstider innan beslut vinner laga kraft, inte uppnås genom förslaget. Fokus i eventuella processer kan istället förskjutas till att handla om frågan om klaganden egentligen "berörs" alternativt att förändringen inte leder till att någon minskning av sakägare eftersom bedömningen av om någon "berörs" är avsedd att ske relativt snabbt hos kommunerna och om detta riskerar att ta tid och/eller bli komplicerat ska de anses "berörda" och ska således både underrättas och ges rätt att överklaga.

SFV befarar att det arbete som Boverket anser vara obefogat när kommunerna handlägger ärendena istället kommer ske vid förvaltningsdomstolarna efter det att kommunerna fattat beslut (dvs de som anser sig "berörda" och enligt förvaltningslagen 22 § har klagorätt). SFV instämmer således i Boverkets bedömningar att effekterna av förändringen är begränsade och inte ska överskattas samt att begränsningen av rågrannars rätt att överklaga leder till att antalet materiella prövningar minskar hos de överprövande instanserna men att de formella prövningarna av om rätt att överklaga föreligger blir mer omfattande.

SFV tillstyrker förslaget att underrättelse inte behöver ske om det är uppenbart att lov eller positivt förhandsbesked inte kan lämnas men avstyrker övriga förslag. SFV anser att om några förändringar önskas genomföras så måste frågorna utredas ytterligare särskilt avseende minskade kostnader, tidsvinster och skyddet för civila rättigheter enligt artikel 6.1 Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

3. Reglerna för att expediera lov och förhandsbesked

SFV har inget att erinra mot förslaget att kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar endast behöver göras när lov eller positivt förhandsbesked ges. SFV har inte heller något att erinra mot att kungörelse sker av samtliga rivningslov för att besluten ska vinna laga kraft.

SFV har heller inget mot förslaget om att beslut om lov eller förhandsbesked i de fall när sakägare framfört invändningar mot åtgärden i ett visst hänseende men inte motsatt sig åtgärden i dess helhet inte ska behöva delges beslutet utan det kan skickas med vanligt brev.

SFV befarar emellertid att möjligheten att kunna avstå från delgivning om det är uppenbart obehövligt inte får särskilt stor effekt eftersom det endast är tillämpligt när det är "uppenbart obehövligt".

Beträffande förslaget att meddelande som kungörs inte behöver skickas till den som beslutet uppenbarligen inte angår befarar SFV samma tillämpningsproblem som berörts ovan avseende uppenbarligt obehövt att delge beslut att medge lov eller positivt förhandsbesked, dvs utrymmet för tillämpningen är så pass inskränkt att det är tveksamt om syftet att det ska uppnå en smidigare hantering inte uppfylls.

SFV tillstyrker avslutningsvis förslaget om att inom områden med områdesbestämmelser kan underrättelse enbart undvaras i de fall som åtgärden är reglerad i bestämmelserna.

I detta ärende har vikarierande generaldirektör Marja-Leena Pilvesmaa beslutat. Utredningsarkitekt Lotta Lehmann har varit föredragande. I handläggningen har också enhetschef Fastighetsrätt Daniel Biazzini och fastighetsjurist Martin Lundberg deltagit.

Beslutande

Marja-Leena Pilvesmaa

Föredragande

Lotta Lehmann